

TIRCHA D'TZIBBURAH

(1) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף יב עמוד ב

אמר רבי אבהו בן זוטרתני אמר רבי יהודה בר זבידא: בקשו לקבוע פרשת בלק בקריאת שמע, ומפני מה לא קבעוה - משום טורח צבור. מאי טעמא? אילימא משום דכתיב בה: +במדבר כ"ג+ אל מציאם ממצרים - לימא פרשת רבית ופרשת משקלות דכתיב בהן יציאת מצרים! - אלא אמר רבי יוסי בר אבין: משום דכתיב בה האי קרא: +במדבר כ"ד+ כרע שכב כארי וכלביא מי יקימנו. - ולימא האי פסוקא ותו לא! - גמירי: כל פרשה דפסקה משה רבינו - פסקינן, דלא פסקה משה רבינו - לא פסקינן.

רש"י מסכת ברכות דף יב עמוד ב כרע שכב - דדמי לבשכבך ובקומך, שהקדוש ברוך הוא שומרנו בשכבנו ובקומנו לשכב שלויים ושקטים כארי וכלביא.

(2) תלמוד בבלי מסכת סוטה דף לט עמוד ב

ואמר רבי תנחום אמר רבי יהושע בן לוי: אין שליח צבור רשאי להפשיט את התיבה בצבור, מפני כבוד צבור.

רש"י לא יפשיטו הבגדים מן התיבה בפני הצבור שטורח צבור לעכב שם עם ס"ת

(3) רמב"ם הלכות דעות פרק ו הלכה ג

מצוה על כל אדם לאהוב את כל אחד ואחד מישראל כגופו שנאמר ואהבת לרעך כמוך, א לפיכך צריך לספר בשבחו ולחוס על ממונו כאשר הוא חס על ממון עצמו ורוצה בכבוד עצמו, והמתכבד בקלון חבירו אין לו חלק לעולם הבא.

(4) רמב"ם הלכות אבל פרק יד הלכה א

מצות עשה של דבריהם לבקר חולים, ולנחם אבלים, ולהוציא המת, ולהכניס הכלה, וללוות האורחים, ולהתעסק בכל צרכי הקבורה... אף על פי שכל מצות אלו מדבריהם הרי הן בכלל ואהבת לרעך כמוך, כל הדברים שאתה רוצה שיעשו אותם לך אחרים, עשה אתה אותן לאחיד בתורה ובמצות.

(5) תלמוד בבלי מסכת יומא דף סח עמוד ב

וכהן גדול עומד ומקבל וקורא אחרי מות ואך בעשור, וגולל ספר תורה ומניחו בחיקו, ואומר: יותר ממה שקראתי לפניכם כתוב כאן, +במדבר כט+ ובעשור שבחומש הפקודים קורא על פה.

(6) תלמוד בבלי מסכת יומא דף ע עמוד א

ובעשור של חומש הפקודים קורא על פה. אמאי? נגלול וניקרי! - אמר רב הונא בריה דרב יהושע אמר רב ששת: לפי שאין גוללין ספר תורה בציבור, מפני כבוד ציבור.

(7) שולחן ערוך אורח חיים הלכות קריאת ספר תורה סימן קמד סעיף ג

(יג) ו אין גוללין ס"ת בצבור, (יד) מפני כבוד הצבור; ואם אין להם אלא ס"ת אחד, והם צריכים לקרות (טו) בשני ענינים, (טז) גוללין, ז וידחה כבוד הצבור.

מגן אברהם סעיף ג וידחה כבוד הצבור - צ"ע דהא בכ"ג התירו לקרות ע"פ ולא התירו לגלול בצבור ש"מ דלא אמרי' ידחה כבוד הצבור אפי' היכא דלא אפשר בענין אחר וא"כ הי"נ יקרא ע"פ כמ"ש ב"י בשם הרשב"א וצ"ל דבשלמא במקדש היו כל ישראל ולא מחלו משא"כ בבה"כ דיש מתי מעט ומסתמא מוחלין על כבודם כדי לקיים קריאת המפטיר דשבת ור"ח ומפטיר דיי"ט דהוא תקנת הגאונים

(8) שו"ת אבני נזר חלק חושן משפט סימן קנב

ולפמ"ש יש לחלק דהתם הקריאה מוטלת על כה"ג לבד וכדילפינן ממלואים ומה"ט קורא כה"ג את כולה ע"כ צריך לחוש על כבוד ציבור משא"כ הכא שהיא חובת ציבור אין לציבור לחוש על כבודם

(9) שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ב סימן לז

הנה בדבר שאחד הוציא הס"ת שלא הוגללה למקום הקריאה והיה זה טרחא דצבורא להמתין עד שיגללו, ציוה השמש שיחזיר ס"ת זו לארון הקדש ויקח את הס"ת שהכין בעש"ק והיתה גלולה למקום הקריאה וערערו ע"ז, וכתר"ה העלה להיתר דכיון דעדיין לא התחילו בהמצוה שהיא הקריאה יכולין להניח זו וליקח אחרת... ולכן לדינא כיון שאיכא ב' שיטות ויש טעם נכון לכל אחד מהשיטות דעביד כמר עביד ודעביד כמר עביד ואם הקהל אינם מקפידין על כבודם וטרחתם ודאי אין להחזירה כדסברי הי"א ורוב קהלות אינן מקפידין בזמננו במקומותינו. ואם הורה אחד להחזירה ויש לחוש למחלוקת ולבזיון הוא כמו במקפידין שרשאין להחזירה.

(10) שולחן ערוך אורח חיים הלכות קריאת ספר תורה סימן קלט סעיף ד

(יד) <ג> כל הקורים (טו) ה מברכים לפניו ולאחריה, ו פותח הספר קודם שיברך * (טז) <ד> ורואה הפסוק שצריך להתחיל בו (יז) ואחר כך יברך; <ה> ולאחר שקרא, ז גולל ומברך. (הגה: ובשעה שמברך ברכה ראשונה (יח) יהפוך פניו על הצד, שלא יהא נראה כמברך מן התורה (כל בו); ונראה לי דיהפוך פניו לצד (יט) ח שמאלו).

משנה ברורה סימן קלט ס"ק יז (יז) ואח"כ יברך - ר"ל [י] שאין צריך לגלול הס"ת בשעת ברכתו וליכא למיחש שמא יאמרו ברכות כתובות בתורה והוא מברך מן הספר דהכל יודעין שאין ברכות כתובות בס"ת. ודוקא בברכה ראשונה לא חששו לזה [יא] משום טרחא דצבורא שיצטרכו להמתין עד שיחזיר ויפתח אבל בברכה אחרונה דליכא טעם זה [יב] וגם דבלא"ה צריך לגלול הס"ת בין גברא לגברא בודאי עדיף יותר שיגלול קודם הברכה וזהו שמסיים המחבר דלאחר שקורא גולל ומברך:

(11) שולחן ערוך אורח חיים הלכות תפלה סימן קכו סעיף ד

אם טעה ש"ץ כשהתפלל בלחש, לעולם אינו חוזר ומתפלל שנית מפני טורח הצבור, אלא (טז) סומך על התפלה שיתפלל בקול רם, והוא שלא טעה (יז) ה בגי' [ה] ראשונות, שאם טעה בהם, לעולם חוזר כמו שהיחיד חוזר.

(12) שולחן ערוך אורח חיים הלכות תפלה סימן קכד

הגה: ואם יש יחידים בקהל מאריכין בתפלתן, ז אין לש"צ להמתין עליהם אפי' היו (יג) חשובי העיר; וכן (יד) אם היה מניין בבהכ"נ, (טו) אין להמתין * על אדם חשוב או גדול שעדיין לא בא מגן אברהם סימן קכד ס"ק ז

ז אין לש"ץ להמתין - ועכשיו נהגו להמתין על האב"ד, ונ"ל הטעם שרוב האנשים מתפללין במרוצה ואם יחידים מתפללים מלה במלה לא יוכלו לומר קדושה עם הצבור לכן ממתנינים ולכן נ"ל דאף אם אין אב"ד בעיר יש להמתין על המתפלל מלה במלה אבל כשמאריך אין להמתין עליו כמ"ש על ר"ע כשהיה מתפלל עם הצבור היה מקצר ועולה, וכתוב בס"ח סימן תשפ"ד שאם אחד צריך להאריך וירא שיתלוצצו עליו יכול לילך לאחוריו בשעה שמתחיל החזן אף על פי שעדיין לא גמר תפלתו ויחזור למקומו ויגמור:

(13) בית הבחירה למאירי מסכת ברכות דף יב עמוד ב

אף חכמים בקשו לקבוע לכל פרשת בלק לק"ש בכל יום מפני שכל אותו ענין מורה על השגחת האל ית' עלינו ושכתוב בו כרע שכב כארי שהוא מורה על הבטחה קיימת